

„EDINOST“
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torkih, četrkih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . . . 1.—, izven Avstrije 1.50; za tri mesece . . . 3.—, . . . 4.50; za pol leta . . . 6.—, . . . 9.—; za vse leto . . . 12.—, . . . 18.—.
Naročnine se plačujejo naprej na naročbo brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Posamično številko se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč., izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglasi se računajo po tarifu v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulice Casserna št. 13. Vanko pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema **upravnništvo** ulice Molino piccolo št. 3, II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odprte reklame cije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč“.

Shod volilcev

bode v nedeljo dne 19. t. m. ob 3. uri popoldne v Šmarju pri Kopru. Poročal bode deželni poslanec Josip Kompare.

Nekaj glasov o položaju na Primorskem.

I.

(Zvršetek.)

Dá, tudi v katoliško cerkev se je usililo „liberalno“ gospodstvo. To gospodstvo je v zadnjih letih vladalo v vseh vrstah državlanskega življenja in sedaj hoče še katoliško cerkev potisniti v svoj jarm. Italijanski „liberalni“ listi so izdali parolo, da italijanski liberalizem mora — ko je že postal gospodar na vseh krajih — potegniti nase tudi gospodstvo v obseju delovanja katoliške cerkve. In tudi v tem pogledu je dosegel že velikih uspehov. Škofija poreško-puljska je že popolnoma v rokah Italijanov. Že leta vzgajajo se v „Convitto diocesano“ te škofije v Kopru skoro izključno italijanski mladeniči in seveda tudi izključno v italijanskem duhu, in gojenci istega, večji tudi hrvaščini, nameščajo se le v čisto hrvatskih županiyah. V nekotih cerkvah mesta tržaškega so se čisto odpravile slovenske propovedi, po župnijah so se namestili duhovniki, nevesči slovenščini; in take stvari se dogajajo tudi že po okolici. Župnikom v Rojanu je bil pred nekoliko tedni imenovan duhovnik, ki govori le slabo slovenski, ki je toli italijanskega mišljenja, da je celó svoje slovensko ime hotel pisati drugače, in ki je — vzlic ukazu naših škofov: „Nihil innovetur“ — uvel marsikojo inovacijo v cerkev rojansko. Seveda mu je zadoščenje, da ga prostozidarsko-liberalni list „Il Piccolo“ hvali ob vsaki priliki, in da

so mu, vsled poziva tega lista, italianissimi prirejali največje ovacije povodom prihoda v njega novo župnijo. Govori se, da mu je namestništvo ukazalo, da naj piše svoje ime slovenski kakor je piše njega oče; toda bolje bi bilo storilo, da ga ni imenovalo župnikom v Rojanu. Namestništvo se pač sklicuje na zadnje ljudsko štetje, glasom katerega je v Rojanu 6000 Italijanov in le 2000 Slovencev, ter izvaja iz tega, da je treba tam propovedovati in sploh uradovati tudi in sicer večinoma italijanski. V Rojanu pa je v resnici le nezaten odstotek Italijanov in tega dejstva ne morejo porušiti vsa ljudska štetja in morebitne druge izjave. Magistratne oblasti so sicer res našle tam 6000 Italijanov in le 2000 Slovencev, toda c. k. državna oblast kakor nadzovalna instanca bi se prav lahko — da bi le hotela — prepričala o tem, na kakov način in kakimi sredstvi se je dosegel tak uspeh.

Tako postopanje mora ogorčiti. Pomislite le, kaka čustva mora prošinjati Slované, ko vidijo, da so neizprosno izročeni mrtvim številkam statističnih izkazov, o katerih ve vsakdo, da postavljajo jednostavno dejstva na glavo. Pušča se veljava povse pristranski sestavljenim statistikam in potem pa se sklicujejo na iste, da le morejo uvažati italijanski jezik v šole in sedaj tudi v cerkve, in da morejo poitalijančevati hrvatsko in slovensko prebivalstvo ter posiliti isto v ono družbo, koja, danes v Gorici, jutri v Trstu in drugi pot zopet v Kopru, Poreču, ali kje drugje demonstuje proti naši monarhiji in za Italijo in nje kralja. Mera za Slované je že polna. Jedni so se, z ozirom na splošne boljše šanse, že udali Italijanom in se tudi smatrajo že Italijani, dá: navadno so najhušitalianissimi; drugih se je polastila nekaka indolencia, le-ti dvomijo na rešitvi Slovencev, videči od dne do dne, kaj se dogaja okolo njih; drugi zopet se še upirajo proti britki usodi ter zasledujejo po vzrokih temu stanju in po sredstvih,

kojimi bi se isto morda vendar moglo zboljšati. Med le-tè je šteti tudi one, ki se udeležujejo zborovanj slovenskega političnega društva, in le-ti so bili, ki so obiskali občni zbor dne 5. t. m. Bistvenosti iz tega zbora je že prijavila „Politika“. Tem zvestim sinovom naroda svojega krvavi srce, ko vidijo, kakó se pogublja slovensko ljudstvo; pritrjali so tudi gospodu posl. Spinčiču, ko je rekel, da — ako ne pride takoj zboljšanje — okoličanski Slovencev pridejo skoro v tako položaje, da bodo morali klicati: „Caesar, morituri te salutant“; pritrjali so, ko je povdarjal, da se po izginjenju Slovencev iz okolice tržaške, poruši tudi najvažnejša opora državne misli avstrijske na tem ozemlju; pritrjali so mu in ploskali viharo svarilnim besedam njegovim, nadahnjenim po plemenitem patriotizmu; in to pritrjevanje in ta pohvala sta najboljši dokaz, da je govornik izrekel resnico, odkrito in iz prepričanja, da je izustil isto, kar občutijo oni sami že dolgo in v vseh žilah, in v vsem svojem bistvu. Njih pritrjevanje in njih pohvala sta tem razumljivejša, ako pomislimo, kaj vse počenjajo Italijani po raznih mestih istrskih in to tudi v najnoveji čas, in kako popustljivo se vedejo proti vsemu temu politične oblasti.

Kje so fanatiki?!

I.

V zadnjih par letih vzgojila se nam je Trstu — in to vsled odnošajev, ki niso bili brez upliva tudi na cerkvene kroge — neka posebna vrsta mladih duhovnikov. Ti duhovniki izdajajo list „Amico“, namenjen — kakor pravijo — katolikom italijanske narodnosti na Primorskem. Ko pa govori katoliški duhovnik katolikom, menili bi, da govori — katoliški. Naše krščansko-katoliška vera je vera ljubezni, vera miru in sprave — in kdor hoče delati za načela te vere, mora delati za

kritosrčen, napram njej goreč, prav takov, kakoršnega si je želela njena bujna fantazija — in, njemu naj bi ne verjela?! Lepe, oživljajoče misli podile so se jej po mali, drobni glavici, v srci pa se je čutila srečno, da bi ne menjala z vsem svetom. —

Drugi dan po kosilu pa je izbirala med svojimi oblačili ono, katero najboljšje pristaja njenemu obrazu. Ko pa je stopila pred ogledalo, zažarela je v lica in sama sebi je morala priznati, da ni ravno napačna.

Peš sti stopali z materjo proti Goščavju, da vrneti včerajšnji poset. Mamá je stopala počasi po hrastovi senci, Emi pa se je mudilo, da-si sama ni vedela zakaj.

Sredi hrastovja se jima je nudil kaj komičen prizor. Na visoki, rudeči kobil, osedlani menda danes prvič v njenem življenji, sedel je Stojan, rudeč prevelikega napora in silne jeze. Z vso močjo je nategoval kratke vajeti, da je žival glasno cvilila in kazala neestetično svoje velike rumene zobe. Zaman je razbijal z debelo palico po njenem tolstem ozadju; žival je sicer stopicala in vihtela rep, z mesta pa se ni ganila. Deset korakov v stran pa je jezno ogledoval veliki hlapec Miha. Ni mu ugajalo, kar je Stojan počenjal z najboljšo očetovo kobilo.

(Pride še).

PODLISTEK.

6

Njen idejal.

Novela. — Spisal Srečko.

(Dalje).

Postljala in zagrnila je posteljo, zganila neštevilno hlač za jezo in promenado, obesila mnogo blaz in paradnih sukenj v stare omare, naposled pa je pometala. Ko je bila gotova tudi s tem, je pričela vlačiti zaboje v kota, da niso bili po vsej sobi.

„O, uboga jaz“, mlovala je sama sebe, ko ni bila kos napornemu delu. Predno pa je šla klicat katerega hlapcev, izzivalo je njeno pozornost nekaj družega. Njena prirojena radovednost jej ni dala prej miru, da je tako-le malo pogledala po rečeh, katere je prinesel Stojan seboj. Brbala je po odprtih kovčegih in iskala kaj važnih novic. V kotu malega kovčega naletela je na kup pisem in malo doprso sliko, predstavljajočo mlado, lepo deklico, sanjavih velikih očij, napetih lic, malih, skrivnostnih ustnih.

„Ježeš, kakšne svetnice imajo sedaj mladi gospodje“, križala se je Mreta, šop pisem pa je vzela v naročje, poiskala si sedež in pričela čitati.

Obraz je gubančila v čudne gube, gledala mrklo, v lica pa ji je prišla rudečica svete jeze.

Eno pisem je moralo biti posebno važno, zganila je je skrbno, naredila čez isto sveti križ in je previdno shranila v žep. Potem je nekaj časa srčnimi vzdihljeji ogledovala lepo fotografijo. Kakor da ne zna šteti do pet, s takim obrazom poklicala je manjšega hlapca, da jej je zapostavil zaboje po njeni volji.

Ko pa so prišli iz trga domov, stala je na pragu, roke vprte v bok in, ne da bi jo bil kdo vprašal po tem, jela je dopovedovati, kako so se imeli med tem časom. Stojana je pogledala kakor zli duh, ustnice pa so migale proti njemu neumljivo:

„Tako mlad, pa takov grešnik“.

Popoldne so ostali sodnikovi sami. Ema je vzela knjigo in šla z njo na vrt, da bi čitala. Nikakor pa ni mogla danes spraviti svojih misli toliko vkupe, da bi se pazljivo utopila v branje. Saj je imela prijetnejše misliti in tudi čutiti. Pred dvema letoma še, ko je bil kadet, obetala sta si ljubezen in zvestobo. Že takrat zaljubila se je v njega z močjo prve ljubezni, ki more vzcveteti le v čistem, deviškem srci. Potem pa je odšel in ni več toliko mislila nanj, saj je bila še preotročja; ali danes se jej je javljal spomin tem močnejše. Sanjala je o svojem idejalu in stavila najlepše nade v bodočnost. Saj je bil lep, zgovoren, od-

ljubezen, mir in spravo. To ne le med posamičniki, ampak tudi med narodnostmi. Kdor je katoličan, mora delati tako — vsem na čelu pa **katoliški duhovnik**.

Tako bi morali delati tudi gospodje, ki pišejo „Amica“. Bi morali, ali delajo nasprotno.

Mi ne čitamo navadno tega lista. Včeraj pa nam ga je prinesel prijatelj duhovskega stanu, in kakor se je zgražal on, tako smo se zgražali tudi mi na izbruhih neverjetnega fanatizma in narodne srditosti, nanizanih v nekem članku „Amica“ od dne 12. t. m. Predno damo duška ogorčenju svojemu na tolikem sovraštvu katoliških duhovnikov proti pohlevnemu življu slovenskemu, moramo že nižje obesiti to cvetje, vzraslo na gredici zalagateljev „Amica“.

Ta list piše med drugim:

„Ta nebrojna množica ljudstva, ki je minolo nedeljo poplavlila holmec „Montuzza“, ustvarjajoča živa zidovja, iz katerih so odsevale jasne barve ženskih kril ter se je na tisoče solnčnikov in na tisoče pihaljk vrtelo v solncu; vse to ljudstvo, ki že mnogo let dohaja prvo nedeljo julija meseca, da prisostvuje procesiji, ki jo prirejajo dobri naši oo. kapucini, da slavnostno zaključijo mesec Svetega srca, vse to ljudstvo doživelo je nepričakovano in kar nič zaželeno presenečenje. Presenečenje, ki je motilo blagolasje vseobčega veselja, presenečenje, ki nam daje zaresno premišljati o naših odnošajih.

Na koncu procesije pomikala se je vrsta ženskih, prepevajočih litanije Device v slovanskem narečju. In ta jezik, doslej nepoznan v tej cerkvi, pomenja demonstracijo! Sladka je, res, sveta in vzvišena je molitev in stvarnik vsprejme jo, naj mu prihaja v katerem koli narečju, samo da izvira iz čistega in skesanega srca. Toda nam ta popevanja niso zvenela na uho kakor mirovna molitev, kakor češčenje Božanstva, pač pa kakor žaljenje naše narodnosti.

Da, žaljenje, kajti prejšnja leta so te ženske, ki so gotovo že bivale v našem mestu, popevale ali italijanski, ali pa so modro molile na tihem.

Letos pa se je stvar zasukala. Ne, mi se ne maramo pripraviti s temi ženicami, kajti one, v svoji najivnosti, se ne razumejo čisto nič na politiko, pač pa protestujemo glasno, in v imenu vsega prebivalstva, proti onim intrigantom, ki — padši sem doli s kranjskega hribovja —, se dajo vporabljeni za vse, samo da dosežajo svoje namene!

Te ženske so omamili, se jim laskali, in one, kakor slepo orodje, so se vedle tako neprevidno. Uverjeni smo pa, da se niso zavedale posledic.

Da, posledice bi utegnile postati grenke. One ne poznajo hude borbe, ki jo bifejo izvestni Slovani proti vsemu, kar je italijanskega. One ne vedo, da so italijanski kapucini v Trstu trn v peti radikalnim Slovanom, ki skušajo prirejati z vsemi sredstvi zmešnjave in skandale v javnih cerkvenih opravilih, dokler se redarstvo ne čuti primorano, da omeji in prepove te procesije, ki na imponanten način svedočijo o naši veri in o naši narodnosti.

No, kaj bi porekle sedaj te lepe duše, ako bi Tržačanom prišlo na misel, da bi se odpravili v Ljubljano ali v Zagreb in bi tam uprizorili sličnih demonstracij? Kdor bi hotel prepevati tam italijanske pesmi, ta bi gotovo dobil tako lekcijo, da bi ga za vedno minule slične ideje. In to po pravici, pravim jaz. A po isti pravici moramo braniti mi, da se v srcu mesta cerkveni obredi ne pretvarjajo v politiška sredstva.

In še druga posledica bi bila ta, da bi Tržačani, tolerantni sicer do skrajnosti, ki pa se vendar ne dajo gaziti na ta način, — dali lekcijo oni izvestni slovanski služinčadi, ki živi od našega kruha! V Trstu je par tisočev slovanskih dekel, padlih tu sem, iskaje si dela. In mi jih redimo v naših hišah ter postopamo žnjimi ljubeznjivo, kakor se svojimi hčerami. A kakim vspehom? Niti na um jim ne prihaja, da bi se pokazale hvaležne, pač pa mnoge izmed njih vračajo takimi demonstracijami*.

* * *

Tako pišejo oni mladi gospodje, ki hoté baje s svojim listom „Amico“ širiti — krščansko čustvovanje med verniki italijanske narodnosti!

DOPISI.

Iz županije Dekanske dne 14. julija.

(Izv. dopis.) „Habemus papam!“ V soboto ob 10. uri predpoludne vršila se je v Dekanih volitev novega župana. Prisotnih je bilo vseh 30 odbornikov. Volilni komisiji je predsedoval najstarejši odbornik, g. Matija Mahnič. Navzoč je bil tudi g. vladni svetnik Schaffenhauer-Neys. — Izvoljen je bil županom enoglasno dosedanji nadžupan g. Josip Mahnič iz Dekani — Po dovršeni volitvi in slovesni obljubi priporočal je gosp. vladni svetnik, naj novoizvoljeni župan in vse starešinstvo obrneta vso skrb v napredek in blagor občine, ter je izražal nado, da se bode od sedaj naprej mnogo več delalo in tudi dosegalo za občino Dekansko v materijalnem in moralnem obziru, nego se je do sedaj. Konečno je zagotovil novega gosp. nadžupana in vse starešinstvo svoje vsestranske podpore. — Novoizvoljeni svetovalec, g. Jos. Andrejašič, odgovoril je g. vladnemu svetniku, da so vsi občinski odborniki združili svoje glasove za g. Mahniča v nadi, da se bode od zdaj naprej bolje in skrbneje oziralo na potrebe naše obširne občine, ter je izjavil željo, da bi pozabili na razne protivnosti, ki so do sedaj vladale v starem obč. starešinstvu. Združijo naj se v tesno zvezo vsi odborniki ter z združenimi močmi naj bi delovali v prid ljudstva. — Gospod vladni svetnik je zagotavljal opetovano novi občinski odbor svoje vsestranske podpore. — Na to je godba zasvirala ces. himno in topiči so zagromeli, oznanjujoči širni občini, da je po 4letni borbi dobila svoj teškopričakovani novi občinski odbor.

Ko se je odpeljal gosp. vladni svetnik, zagromeli so mu v pozdrav srčni „živio“-klici. Gosp. nadžupan je na to povabil nove občinske odbornike in svetovalce ter druge prijatelje k svoji gostoljubni mizi, kjer so se ob zvoku domače glasbe in o raznovrstnih napitnicah razveseljevali do pozne ure zvečer.

Želimo iz dna srca, da bi se izpolnile vse nade, ki so se izražale tega dne. Fiat!

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 15. julija 1896.

Glas iz občinstva. Pisejo nam: Prav zdaj, ko se sklepajo šole ter se delajo in se bodo delali izpiti za vsprejem v srednje šole, je marsikaterim starišem zelo otežkočeno stališče.

Naš rod je po večini siromašen: njega nadarjenim sinovom je že radi tega otežkočeno izobraževanje v srednjih in visokih učiliščih. No, uboštva večkrat nismo sami krivi.

Je pa neka druga ovira, koje smo sami krivi, da se ne morejo naši sinovi uspešno šolati.

Že o vsprejemnem izpitu v srednje šole se zahteva znatnega znanja tiste blažene nemščine. Vprašati je, kako pripraviti dečka do tega znatnega znanja nemščine? Oče mora preskrbeti otroku instruktora, kojega mora plačati, ali pa poslati ga že kot 6letnega na vadnico, da se tam priuči temu. To je združeno — ako ne gledamo na trud in težave, s kojimi se ima boriti otrok pri pouku še vedno oboževane nemščine — s stroški; otroku se torej provzroča truda, očetu pa nepotrebnih stroškov, rečem: nepotrebnih, ker že itak plačuje v šolske zaloge. To ni logično in se ne vjema z duhom naših šolskih zakonov!

Ljudska šola (narodna šola) naj bode tako urejena, da bo omogočeno učencu prestopiti iz te v srednjo; pardon! — narobe: srednja šola naj se po slovanskih kronovinah tako preustroji, da bo odgovarjala našim zahtevam! Kranjska dežela je slovenska, tu ni skoro govora o drugem deželnem jeziku. Pri vsem tem se zahteva na tisti ubogi spodnji slovenski gimnaziji tudi nemščine. Zakaj pa niso primorani tudi na nemških paralelkah učiti se slovenščini. Uboga slovenska para! Ni dovolj, da moramo prispevati v krvi in denarju, še duh se nam mori po nemških vzgajališčih.

Rekel sem, da smo tega sami krivi.

Naj mi bode dovoljeno, da vskliknem z ženinajnim našim Podgornikom: Palic smo vredni! — Da, res palic smo vredni vsi skupaj. Tlaka se je sicer že obrabila l. 1848.; a nič ne dé, samo

da ulovimo — vsi smo jednaki — kak milosten pogled in tu pa tam koje — obljubo od visokih gospodov, pa smo v devetih nebesih. Le tako naprej po dosedanjih „sijajnih“ vzgledih!

Upajmo, da se obrabi ta sistem in da pojde vse drugače, ko si vzgojimo zavednih volilcev in ne takih kakoršen je bil oni kraški župan, ki je, prišedši v Sežano na dan volitev, prašal glavarja: prežlahtni gospod glavar, koga bomo volili?

§. 19 naj ne bode na papirji „zavolj lepšega“; naša dolžnost in dolžnost naših poslancev naj bode, da obudimo ta §. k življenju, zahtevaje učilišč, urejenih na narodni podlagi, kakor nas uči zdrava pedagogika, in kakor vleva naš narodni ponos in zahteva gospodarski interes.

Shod zaupnih mož mladočeške stranke na Moravskem vršil se je v Brnu dne 12. t. m. Glavni namen temu shodu je bil, da se reši vprašanje o kompromisu med Mlado- in Staročehi na Moravskem za prihodnje deželnozbornske volitve. Po dolgi in precej viharini razpravi so se vsprejele vse štiri resolucije, kakor jih je bil predložil izvrševalni odbor. V prvi resoluciji odobruje shod opozicijsko stališče poslancev ljudske stranke proti vladnemu sistemu grofa Badenija, ter izraža nado, da isti ne odnehajo popred, dokler ne bode zadoščeno glavnim zahtevam naroda češkega in dokler se ne odpravi na Moravskem gospodstvo nemške manjšine, koje gospodstvo sloni le na surovi sili in kričeči krivici. — Druga resolucija odobruje dogovor izvrševalnega odbora z narodno stranko za skupno postopanje o letošnjih deželnozbornskih volitvah. — V tretji resoluciji se izjavlja shod odločno proti novi katoliški stranki. — Četrta resolucija povdarja gospodarske koristi in koristi delavcev.

Proti tem sklepom je bilo sicer nekoliko opozicije, ali komur je do tega, da se čim prej odpravi nenaravno stanje na Moravskem — kjer kraj ogromne večine češke narodnosti vendar gospoduje nemški živelj —, mora le radostno pozdravljati te sklepe, zlasti o kompromisu med obema strankama. Ne pomaga nič: mi Slovani moramo misliti razumom in ne samo srcem, ako hočemo kaj drseči. In ta zdravi razum nam pravi, da moramo popred zavarovati svojo hišo in potem še-le misliti na notranjo uredbo iste. Ko nam bode utrjena skupna hiša, potem še-le bomo smeli misliti na to, kako razvrstimo v njej svoje stvari. Tako postopanje je jedino naravno in logično; drugačno postopanje bi bilo nezmislno in pogubno. Ali se hočemo trdovratno pripraviti med seboj, ne zmeně se za to, da si niti ukupne strehe nismo sezidali nad svojo glavo? Skupno streho — to bodi prva skrb! Pod varno streho uredimo že sčasoma svoje domače medsebojne razmere. Nezmislno pa bi bilo, ako bi jih hoteli urejevati pod milim nebom, izpostavljeni vsem neizgodam — desetih bratov. Razumnim ljudem menda ne treba praviti, zakaj smo tudi ob tej priliki povdarjali potrebo medsebojne strpljivosti. Kar je umestno na Moravskem, tudi na Slovenskem ne bi bilo slabo. Kdor nas je hotel razumeti, ta nas je razumel!

Posl. Vašaty o politiskem položaju.

Ta poslanec je med odločnejimi življi v mladočeškem klubu, zato pa tudi v strogi opoziciji proti oportunistički struji v istem klubu. Temu možu treba pripoznati, da je dosleden v svojih nazorih in naj že sicer mislimo tako ali tako o teh nazorih. Dne 12. t. m. je poročal posl. Vašaty svojim volilcem. V svojem poročilu je izrekel marsikojo trpko na naslov mladočeškega kluba. Naglašal je, da je ugled parlamenta v zadnji čas zlezel še nižje. Grajal je posebno one poslance, ki se ne udeležujejo sej. To je jako škodljivo malim narodom, ako vlada ne vidi njih zastopnikov tam, kjer bi morali biti. Prejšnja koalicijska vlada je bila pristranska tudi v gospodarskem pogledu. Govornik je navajal na to, kako je hotela koalicijska vlada po vsej sili dognati preosnovno davkov, kako so se tej nakani uprli češki poslanci in posegli slednjič celó po obstrukciji. Posledica je bila ta, da je morala vlada odstopiti in da se je povtažil ugled čeških poslancev. Vspeh je bil tolik, da se je takrat z Najvišjega mesta prijavilo nekemu češkemu poslancu, da pride nova vlada, s koje

bodo Čehi bolj zadovoljni. Povdariti bi bilo treba, da za obstrukcijo je bila le manjšina v mladočeskem klubu, in se je izvela ista le s pomočjo antisemitov. — Tudi sedanja vlada ne skrbi za materialne koristi. Najbolj pa se je razkrinkala ta vlada, ko je šlo za to, da se zniža glavna svota zemljiškega davka še za nadaljni milijon. Temu se je uprla vlada, grozé z deficitom, da-si je finančni minister Plener zatrdil, da je v državnih blagajnih prebitkov za 208 milijonov, poročevalec Szcepanovski pa je govoril celo o 258 milijonih. A ko je vprašal govornik, kako se obrestujejo ti prebitki, ni mogel dobiti jasnega odgovora. Na Angleškem velja načelo, da niti ne sme biti prebitkov v državnih blagajnah, ampak se morajo isti vračati ljudstvu. Ko je sedanja vlada pokazala, da hoče dovršiti preosnovo davkov, se je s češke strani istotako napovedal najostriši odpor, toda isti se niti pričel ni! Tako se zgublja le ugled, ako grozimo, a pozneje ne storimo ničesar. Prediši k obnovljenju pogodbe z Ogersko rekel je govornik, da se treba upreti najodločneje proti nakani obeh vlad, da bi se namreč rešila za sedaj le carinarska in trgovinska zveza, vprašanje o kvoti in o bančnem privilegiju pa da naj bi se pustilo na strani za sedaj. Obnovljenje pogodbe z Ogersko je celota in se mora celotno rešiti. Na to je govornik govoril o potrebi, da pride do državne samostojnosti češke krone. Tako bi se povišalo splošno blagostanje, in blagostanje češkega delavca še posebej, ker je ta poslednji pridnej, nego n. pr. ogerski. Luksus internacionalizma morejo si dovoljevati le veliki narodi. Narod češki ne sme tega, ker mu mora biti draga vsaka sila. Včasih se dozdeva — rekel je govornik — da so propovedovalci internacionalizma v zvezi z vlado. Tako tudi prof. Jagić zagovarja „bosanski jezik“, kojega niti ni, in se hoče s tem le hujkati medsebojno Hrvate in Srbe. (Zvršetak pride.)

Potovanje ruskega carja. Iz Londona poročajo iz dobro poučenega vira, da car Nikolaj tekom tega poletja brzkone obišče angleško kraljico, ter dvor v Darmstadtu in v Kodanju. Vse pa kaže na to, da car brzkone ne pride ne v Berlin, ne na Dunaj (?).

Položaj na Kreti. Pariška „Agence Havas“ javlja iz Aten: O sestanku narodnega zbora krščanskega ni došlo poročila.

V Herakleionu našli so trupla 5 umorjenih kristjanov. Razgorčeno ljudstvo je vsled tega napadlo in opustošilo dve turški vasi.

V raznih drugih okrajih Krete nadaljujejo pustošenja vedno še. Ako misli turška vlada zares pošteno s svojimi preosnovami v prid kristijanom, in ako ima euerzije, da v najkrajšem času izvede te preosnove, utegne na Kreti nastati mir. Ako pa tega ne stori, potem se bode revolucija širila in posledice utegnejo postati tako resnobne, kakor se jih dandanes nihče domisljati ne more. Iz Grške prihaja upornikom streljivo, a tudi prostovoljci se jim pridružujejo od tam.

Različne vesti.

Odbor političnega društva „Edinost“ bode imel prihodnjo nedeljo ob 10. predp. svojo sejo, da se določi dan za nadaljevanje občnega zbora.

Navadna zlobnost „Mattinova“. Dosleden pa je — to mu mora priznati tudi najčrniša zavist. V svojem nasprotstvu do nas Slovencev je „Mattino“ dosleden do skrajnosti. Ni je prilike, da bi je ne uporabilo to glasilo tržaških milijonarjev in vrglo polenca nam pod noge. Tako je storilo tudi v svoji notici o izletu „Sokola“ v Devin. Dočim so se ostali italijanski listi menda nekoliko sramovali upotrebljenega malenkostnega sredstva, s kojim so hoteli preprečiti ta izlet, — še bolj pa dejstva, da je slovensko občinstvo toll odločno in zavestno odbilo njih nakano — in so se omejili v svojih poročilih le na par brezbarvnih opazk, si pa „Mattino“ ni mogel kaj, da ne bi razkril svoje škodljivosti se strupeno opazko, da je bilo v Devinu naročeno kosilo za 400 oseb, došlo pa da jih je tjakaj le 130. Ako hoče „Mattino“ izvedeti, koliko se nas je odpeljalo v Devin, izve to lahko pri g. načelniku postaje. Pri g. županu Plesu pa izve lahko, koliko gostov je bilo v njegovih prostorih. Gosp. Ples mu pove prav gotovo in po resnici, da je imel toliko gostov, da jih niti postreči ni mogel vseh pri najbolji volji. Ako hoče torej „Mattino“

vzbujati domnevanje, da smo mi napravili fiasco, tedaj se jako moti. Nekdo je pač napravil gromovit fiasco, da smo se mi radovali prav iz vsega srca, a ta nekdo nismo bili mi, pač pa oni, ki so hoteli triumfovati na ruševinah našega izleta — oni, ki so v ta namen že najeli parnik in godbo!!! In ravno dejstvo, da so bili „Piccolo“ in družba nenavadno skromni in malobesedni o našem izletu, ravno to dejstvo priča najbolje, da so občutili fiasco po vseh kosteh. To dejstvo potrjujejo tudi prihajajoča poročila o medsebojnih pogovorih Italijanov in tega dejstva ne morejo premeniti vsi zlobni in zajedno nedani dovtipi glasila tržaških milijonarjev.

Od „Mattina“ ni daleč do „Triesterice“, saj so vsem vidne vezi soglasja med njima. Tudi „Triesterica“ je ponovila „Mattinov“ dovtip. Ta list pa je zajedno in skoro da sumljivo gostobesednostjo dokazoval, kako se je pohabil stroj „Risana“. Kakor rečeno: ravno ta gostobesednost je jako sumljiva, tako, da lahko rečemo, da naš nemški list ni napravil nobene posebne usluge i paroplovni družbi istrski. Tudi po zagovoru v „Triesterici“, in prav sedaj še bolj, si mislimo — svojo, in z nami vse slovensko in laško občinstvo. Pregovor pravi, da od vzvišenega do smešnega je le jeden sam korak; tako je tudi pri naših nasprotnikih le jeden sam korak od nasilja do — malenkostnih sredstev.

Da: blamaža je bila, a ne na naši strani!

Martelančova slavnost se je odložila na nedoločen čas vsled prepovedi mestnega magistrata. Počakati treba, da reče svojo viša instancija.

Pušice „Slov. Naroda“. I „Slovenski Narod“ je spregovoril v svoji številki od minolega torka svojo odvažno besedo o občnem zboru „Edinosti“. Poznajoče strujo, sedaj vladajočo v „Narodni tiskarni“, nas nikakor in ni malo niso presenetile pušice „Narodove“, niti se ne čudimo ledenomrzlemu cinizmu, kakoršnega je zmožen ta list tudi v takih trenutkih in v očigled dogodkom, ki bi morali užigati sleherno slovensko dušo. Sicer pa pride še odgovor — točen in jasen.

C. kr. pripravljalni razred za srednje državne šole na Proseku obiskovalo je v minolem šolskem letu 91 učencev. Šolsko leto 1895-96 bilo je zaključeno dnó 15. t. m. s6 slovesno sv. mašo. Klasificiranih bilo je 20 učencev in so dobili: prvi red z odliko 4 učenci, prvi red 11 učencev, drugi red 2 učenca, in tretji red 8 učenci. — Učenci, ki so dovršili c. kr. pripravljalni razred z dobrim uspehom, t. j. ako so dobili iz vseh predmetov boljši red, nego „zadostno“, izprašujejo se pri vsprejemnem izpitu samo pismeno, ustmenega izpita so oproščeni.

Odbor „Slovenske Čitalnice“ v Trstu opozarja svoje člene, da bode v soboto, dne 18. t. m. ob 8. uri in pol predp. letošnji redni občni zbor tega društva. Gg. členi so uljudno vabljeni, da se zborovanja udeležé v kolikor možno velikem številu.

Poziv. Oni, ki so bili kupili listke za vožnjo v Devin s parnikom, izvole naj priti v telovadnico „Trž. Sokola“ v petek zvečer do 9. ure, kjer se jim povrne uplačani denar. — Zajedno prosimo onega, ki je morda v nedeljo našel v Devinu jeden „hawellock“, naj prinese istega v naše upravnistvo.

Iz Jelšan pišejo „Slovencu“: No vendar jedenkrat bližajo se nam toli zaželjene in težko pričakovane volitve nadžupana in 17 odbornikov, če nam le ne bo treba zopet ovreči volilnih listin, katere so se nam dale dne 7. t. m. na ogled. Treba jih bode preiskati, ker na prvi pogled zdijo se celó po popravku čudno sestavljene. Kdor jih le površno pogleda, zapazi že, da se je med volilci I. razreda izpustilo ime kapelanovo. To pa zato, ker je občinsko glavarstvo menenja, da baje kapelan nima občinske pravice, ker ni stalno nameščen! Tako torej poznate zakone? Ne bi se pa čudili toliko občinskemu glavarstvu, ker pri tem je več čudnega in o tem bomo še govorili, a da je po izjavi nadžupana tudi slav. c. kr. davkarja v Podgradu tega menenja, pa moramo strmeti! Torej tudi c. k. davkar ne pozna § 1. in 14. dež. z., po katerih ima vsak v Istri aktivno službujoči duhovnik pravico voliti v I. razredu? To je pa res vredno, da izve svet! Ali je morebiti uplivala na občinsko glavarstvo kapelanova izjava proti nekemu vaše stranke, da bode volil iz opravičenih vzrokov pri občinskih volitvah, kakor je to storil

zadnjič že pri deželnozborskih volitvah, vam nasprotno stranko, ter ste ga izpustili pri sestavi novih listin zato, da bi si tako odstranili jednega nasprotnika? Motili ste se! Kadar se torej snidemo pri Filipih, čemo videti, kdo nam bode v naprej glavaril.

Iz Idrije nam pišejo dne 12. t. m.: Danes popoldne malo pred 4. uro nastal je ogenj v hiši Henrika Jurmanna. Zanetili so ga otroci, ki so se igrali z žveplenkami. Na lice mesta prišli so takoj gasilci ter žgalniški in kovaški delavci vsak z svojo brizgalnico, ki so po kratkem, a hudem naporu ogenj omejili ter preprečiti sosednjim hišam pretečo nevarnost. Posestnik bil je zavarovan.

Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju. (Zvršetak.) V Stillfriedu (na Niževavstrijskem): vč. g. dr. Mihael Mogolič, župnik 5 gld. V Šempasu (pri Gorici): vč. g. Blaž Grča župnik in deželni poslanec 2 gl. V Trbojah: g. Jožef Kržiš 1 gld. V Trnovem (pri Ilirski Bistrici): g. Ivan Brinšek, trgovec 5 gld. V Trstu: g. Anton Klodič pl. Sabladolski, c. k. šolski nadzornik 5 gld. Na Uncu (pri Rakeku): vč. g. Franc Klemenc, župnik 1 gld. V Vitanju (na Štajerskem): slavna posojilnica 10 gld. — Za toliko darov bodi iskrena zahvala rodoljubnim darovalcem, darovalkam, narodnim zavodom, posebno še gosp. državnemu poslancu V. Pfeiferju za lepo svoto 63 gl., ki jo je nabral mej gg. slovenskimi državnimi poslanci.

Ta plemenita požrtvovalnost za revne slovenske velikošolce na Dunaju zbuja i nadalje mile Slovence in Slovenke, osobito pa še narodne zavode k daljnemu zdatnemu podpiranju revnih naših dijakov na Dunaju, slednje pa, da se marljivo učé, lepo vedó ter svoj značaj utrjujejo za bodoče uspešno delovanje v blagor narodu!

Dalnje darove sprejema vč. g. dr. Sedej, c. in kr. dvorni kapelan, ravnatelj v Avguštiniju, Dunaj, I. Augustinerstrasse 7.

Umorjen poslanec. O umoru ogerskega poslanca grofa Sztáraya poročajo nadalje iz Budimpešte: Brzkone je Sztáray žrtva maščevanja. Nekoga iz službe odpuščenega uradnika imajo na sumu, da je umoril grofa. Morilec je ustrelil skozi okno na grofa, ležečega na postelji.

Grof Štefan Sztáray porodil se je dne 7. februarja 1858. Dokončavši svoje nauke posvetil se je s prva diplomatstvu. Bil je nekoliko časa podkonzul v Sredcu. Leta 1891. bil je izvoljen poslancem. Bil je član liberalne stranke in odseka za nauk. Ko so pričele razprave o cerkveno-politiških preosnovah, izstopil je iz liberalne stranke, pridruživši se brezbarvenim, kojim je stal na čelu njegov sorodnik, grof Julij Szapáry. Potem, ko so bile vsprejete preosnove, vstopil je zopet v liberalno stranko. — Pokojnik bil je tudi c. in kr. komornik ter poročnik v rezervi 4. polka ulancev.

Madjarska modrost. Občinski zastop mesta Kapošvar na Ogerskem, iztuhlat je te dni takó salamonski moder sklep, da se pred istim smejo osramočeni skriti vsi modrijani vseh vekov. V dotični seji Kapošvarskega mestnega zastopa bilo je namreč predloženo, da naj zbor dovoli bivšemu županu Ignaciju Némethu nagrado 3000 gld. in sicer v „nagrajenje njegovih zaslug“. Mestni zastop je dovolil to nagrado. Toda, stvar ni šla kar tako gladko. Bili so namreč dokazi, da je vrli bivši župan Németh za časa svojega županovanja — sleparil in se okoriščal na škodo občine. Modri mestni očetje mislili so si zatorej v očigled temu dejstvu: „Saj imamo sedaj njemu dovoljenih 3000 gld. nagrade v rokah. Tu ga primemo!“ In res so storili tako. Sklenili so namreč! „V očigled dejstvom, ki dokazujejo, da je bivši župan Ignacij Németh oškodoval mesto vsled službenih zamud in poverjenj; vpoštevši, da je bila vsled tega podnesena proti bivšemu županu kazenska ovadba, pridržuje si mesto — za vsak slučaj — od dovoljene nagrade 3000 gld. svoto 1200 gld., da ne bi morda mestna uprava trpela škode“.

Oj Salomon in Solon in Ben Akiba, in vsi modrijani starega veka kje ste? Modrijani v Kapošvaru znajo ubiti na jeden mah kar — dve muhi!

Kralj Aleksander okraden. Tekom poslednjega dvornega plesa v Belemgradu ukradel je nekdo kralju Aleksandru različna pisma, koja mu je bil pisal njegov oče, razkralj Milan. Ta tatvina provročila je na Beligradskem dvoru mnogo hrupa,

kajti dotična pisma so bržkone kolikor toliko kompromitujoča za Milana. Dotična pisma je baje ukradla neka bivša dvorna dama kraljice Natalije in sicer je imela nalog od neke tretje osebe. To damo so takoj odpustili z dvora, pisem pa bržkone niso več dobili.

Atentat na predsednika francoske republike.

Francoska republika je praznovala včeraj obletnico osvojitve in porušenja bastile. Neki dečak je praznoval po svoje: ustrelil je na predsednika republike Faurea. Pokazalo se je pa, da je bil ta atentant zares le otročarija, koji ni pripisovati nikakoršnega pomena.

Predsednik republike Feliks Faure peljal se je v vozn, da si ogleda vojaštvo na Elizejskem polju. O potu bilo je na stotisoče ljudstva. Hkrati je nekdo izmed množice na kakih 50 korakov daljave dvakrat zaporedoma ustrelil na kočijo. Hitca nista zadela nikogar. Ljudstvo je takoj planilo na napadalec ter ga obdelalo s palicami in pestmi, da je bila strahota. Orožniki so ga rešili iz rok besne množice in ga spravili v varnost. Napadalec je kakih 30-35 l. star, zove se baje François ter pravi, da je publicist. Trdi z vso odločnostjo, da je obakrat ustrelil v zrak, ker je hotel s strelji obrniti splošno pozornost nase, nikakor pa da mu ni prišlo na um storiti predsedniku kaj zlega. Javno pozornost pa je hotel povzati na-se, ker mu mati nima od česa živeti. Pravijo, da ta človek ni pri pravi pameti.

Ta atentat pa nikakor ni motil slavnostij, kajti niti Faure, niti njega bliže spremstvo niso zaslužili ničesar o atentatu.

Francosko novinstvo. V Parizu izhaja po zadnjem stoletju 2500 novin. Od teh je 170 političnih, 104 ilustrovanih, 108 modnih, 190 medicinskih, 200 in nekoliko finančnih, a 60 sportskih. Med temi listi ima sam magnetizem za-se 12 listov, a 8 se jih bavi poštini markami. Najstari francoski časopis, utemeljen za dōbe Ludovika XIII., „Gazette de France“, doživel je 267 let. Toda ta list se mora umakniti pred listom „Petites Affiches“ (mali oglasnik), ki živi že 284 let. Po starosti prihaja potem „Moniteur universel“, ali kakor se je zval za časa revolucije: „Journal officiel“, gazette nazionale, fondée en 1789, torej je do danes 107 let star. Istotako 107 let starje tudi „Journal de Débats“, list „Constitutionnel“ 81 let, „L'Univers“ 75. Potem se vrste po starosti: „Charivari“ 64, „Presse“ 62, „Siècle“ 61, „La Patrie“ 56, „Le Pays“ 52, „Figaro“ 42, „Le Nord“ 42, „Radical“, „Evenement“, „Soleil“ po 25, „Voltaire“ 18, „Paix“ 17, „Intransigent“ 16, „Gil Blais“ 15 itd.

Baratieri doma. Dunajski „Neue Freie Pr.“ poročajo iz Arka na Tirolskem dnē 12. t. m.: General Baratieri sporočil je že prošlo soboto listu „Alto Adige“ brzojavnim potom, da se je vrnil v domovino. Brzojavka se je glasila: „Ala. Arrivato in questo momento. Baratieri“. — Iz Ale odpeljal se je Baratieri v soboto popoldne v mesto Mori, kjer ga je pričakovala njegova sestra in nje soprog, poštini oficijal Conzatti. Tudi župan iz Rive, Canella, došel je tja, da pozdravi Baratierija. Leta se je odpeljal na vozu zajedno s svojo sestro in Conzattijem v Arko. — Na postaji Mori ga je bilo pričakovalo mnogo ljudstva, toda pozdravilo ga je — molčanjem.

Baratieri bil je v civilni opravi. Pozna se mu, da trpi: sklonjen je, lasje so mu osiveli. Opiral se je ob palico.

Kolera v Egiptu. Glasom iz Kaira došli službenih poročil vzdržuje se kolera malone vedno na isti stopinji. V Aleksandriji obolelo je od 28. junija do 4. t. m. 23 oseb in 18 jih je umrlo. V Kairu obolelo je od 27. junija do 3. t. m. 30 oseb in 29 jih je umrlo. — V raznih krajih notranje dežele konstatovali so od 27. junija do 3. t. m. 1440 slučajev na novo obolelih. V isti dōbi umrlo je za kolero 1171 oseb.

Delovanje zdravniške postaje tržaške. Tekom min. junija meseca iskale so stranke v 764 slučajih pomoči na zdravniški postaji. V 485 slučajih došle so stranke v zavod, v 279 slučajih pa so morali zdravniki izven postaje v pomoč. Največ posla imela je zdravniška postaja omenjenega meseca dnē 27. (41 slučajev), razmerno najmanj pa dnē 18. (13 slučajev).

Popiti milijoni. Nemci imajo suha grla. Da se jim preveč ne posuše, popijejo na leto v nem-

škem cesarstvu: 676 milijonov litrov žganja, 322 milijonov litrov vina in 5455 milijonov litrov piva. Vsak Nemec tedaj na leto popije 13½ litrov žganja, 6¼ litrov vina in 108 litrov piva. Na leto tedaj zapije vsak Nemec okroglih 30 gl., ves nemški narod pa spusti po grlu najmanj 1500 milijonov goldinarjev.

Sodnijsko. Predvčerajšnjem obsodilo je tukajšnje sodišče 16letnega brezposelnega Angela Mase-ja zaradi hudodelstva tatvine na 4 mesece ječe. Ukradel je bil tekom minolega meseca na raznih kampanjah različnih predmetov, vrednih preko 25 glđ.

22letni težak Anton Bon iz Trsta je dobil zaradi javnega nasilstva in žaljenja stražarjev dva meseca strogega zavora. Bon je dne 20. junija pop. pijan razgrajal na ulici. Upri se je stražarju, ki ga je hotel pomiriti in ga v zahvalo še opsoval.

22letni Rikard Comuzzi iz Trsta, izgubljeni sin spoštovane rodbine, dobil je zaradi hudodelstva tatvine 14 mesecev težke ječe. Ta mladenič je bil dovršil že drugi tečaj pomorske akademije, potem pa jo je hkrati zavozil med postopače in malopridneže. Kjer koli je mogel kaj ukrasti, ukradel je.

Koledar. Danes (16.): Marija dev. Karmelska; Favst, muč. — Jutri (17.): Aleš, spozn.; Marcelina devica. — Prvi krajec. — Solnce izide ob 4. uri 31 min., zatoni ob 7. uri 39 min. — Toplōta včeraj: ob 7. uri jutraj 22.5 stop., stop., ob 2 pop. 29.5 stop. C.

Resnica o smrti gospoda Valdemarja.

Spisal E. A. Poe; iz češčine prevel I. P. (Dalje.)

Nikdo izmed prisotnih ni se trudil, da bi skril ali poskusil potlačiti neizrečenega strahu, katerega je morala izbuditi ta peščica besed, tako izrečenih. Gospod L—l (dijak) omedlel je. Strežnika zbežala sta takoj iz sobe in nista se dala pregororiti, da bi se vrnila. Nečem trditi, da bi mogel raztolmačiti čitateljem svoja lastna čutila. Skoro celo uro trudili smo se okolo g. L—la, da ga zopet vzbudimo k življenji, tiho — nikdo ni čihnil niti besedice. Ko se je zavedel, začeli smo na novo preiskavati stanje gospoda Valdemarja.

Ostalo je v vseh ozirih tako, kakor sem ga bil popred opisal, s to izjemo, da zrcalo ni dajalo več znamenja dihanja. Poskus, puščati mu na žili, se ni obnesel. Moram pripomniti, da roka ni bila več pokorna moji volji. Zaman sem se trudil, da bi sledila smeri moje roke. Jedino zanesljivo znamenje mezmeričnega upliva bilo je to, da se je jezik počel tresti, kadarkoli sem gospoda Valdemarja kaj vprašal. Zdelo se je, da se sili, da odgovori, toda da nima več zadostne energije (volje). Nasproti vprašanjem, stavljenim od drugih oseb kakor od mene, bil je popolno a indiferenten, akoravno sem se trudil, priveriti vsacega člana naše družbe v mezmerično dotiko z njim. Mislim, da sem sedaj povedal vse, kar je potrebno, da se razume stanje spečega v tem času. Preskrbeli smo druga strežnika; ob desetih zvečer zapustil sem hišo v spremstvu obeh zdravnikov in L—lovim.

Popoldne sešli smo se zopet, da preiščemo bolnika. Stanje je bilo zopet nespremenjeno. Razgovarjali smo se, jeli bi bilo umestno in možno, zbuditi ga; toda složno smo se odločili, da bi ne bilo nikomur poslužno, ko bi to učinili. Bilo je vidno, da je bila do sedaj smrt (ali to, kar se običajno označuje besedo smrt) ustavljena procesom mezmeričnim. Zdelo se nam je vsem jasno, da bi vzbuditi gospoda Valdemarja, značilo ali brzo smrt ali pa vsaj poslabšanje njegovega stanja.

(Zvršetek pride.)

Najnovejše vesti.

Pariz 15. Li-Hung-Čang obiskal je včeraj ministra za zunanje stvari in se peljal zatem v Elizej k Fauru. Predsednik republike vsprejel ga je v prisotnosti ministerskega predsednika, vseh ministrov in drugih dostojanstvenikov. Li-Hung-Čang je izročil svoje overovalno pismo kakor izredni odposlanik ter izustil govor, v kojem se je skliceval na mnogoletne prijateljske odnose, obstoječe med Francijo in Kitajsko. Zaključil je izrazivši željo, da bi ostali taki odnosi tudi v naprej. Predsednik Faure je odgovoril, da Francija prišteva najdragocenejšim zakladom prijateljstvo vsakega naroda, ki stremi kakor Francozka za blagrom miru. Zatem je Faure povabil Li-Hung-Čanga, da se udeleži ogledanja vojaške parade.

Pariz 15. Vojaška parada je izpala sijajno. Li-Hung-Čang je prisostvoval isti na predsedniški tribuni. Fauru je prirejalo ljudstvo ogromnih ovacij.

Atene 15. Krečanski narodni zbor sestel se je včeraj. Generalni gubernér prečital je sklicevalni dekret v turskem jeziku, proti čemer so protestovali krščanski poslanci. Zahtevali so tudi, da se zborovanje odloži, da morejo skleniti o tem, da li morejo staviti svoje zahteve v javni seji v pričo Turkov. Izjavili so zajedno, da hočejo čakati na odgovor vlade, ker je prisotnost Turkov povsem nepotrebna.

Trgovinske brzojavke in vesti.

Dunaj. Pšenica za esen 6.88—6.89 Pšenica za spomlad 1896 6.73 do 6.74 — „ „ Oves za jesen 5.18—5.20 Kiz za jesen 5.31—5.32 Koroza za juli-avgust 3.75—3.78 maj juni 1897 4.05—4.07 nova f. 3.90—4.05.

Pšenica nova od 7½ kil. f. 6.60 do 79 kil. 6.70—6.80. od 80 kil. f. 6.75—6.85 od 81. kil. f. 6.80—6.90. od 82 kil. for. 6.75—6.85. rafinirana — „ „ — prosa 2.25—5.50.

Pšenica: Ponudbe srednje, povpraševanje obilno. Prodaja 2000 met. stot. de 5 nč. dražje. Druge vrste nespremenjene, promet omejen. Vreme: lepo.

Praga. Nerafinirani sladkor for. 12.95, oktober-december 12.92½.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Test s carino vred odpošiljatelj procen f. 35 75 — 36 Concasse 37.50—38. Četvorni 37 75 — „ V glavni (solihi) 40.—46.25

Havro, Kava Santos gost avstraj za juli 70— za november 69.—, mlačno.

Štambur. Santos gost avstraj za september 57.— za december 55.25. za mare 55.— mirno.

Dunajska borza 15. julija 1896.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.85	101.80
„ „ v srebru	101.95	101.95
Avstrijska renta v zlatu	128.45	128.50
„ „ v kronah	101.20	101.20
Kreditne akcije	363.—	365.25
London 10 Lat.	119.85	119.80
Napoleoni	9.51½	9.51
20 mark	11.74	11.73
100 italj. lir	44.50	44.45

ŽELEZNIŠKI VOZNI RED.

a) **Državna železnica.** (Postaja pri sv. Andreju Od dnē 1. junija 1896.)

ODHOD:

6.30 predp. v Herpelje, Ljubljano, na Dunaj, v Beljak.
8.35 „ v Herpelje, Rovinj, Pulj.
4.40 popol. v Herpelje, Divačo in Pulj.
7.30 „ v Herpelje (in od Herpelj brzovlak v Pulj, Divačo, na Dunaj, v Beljak.)
Lokalni vlaki ob praznikih:
7.35 jutraj v Herpelje.
2.20 popol. v Divačo.
4.20 „ v Boršt.

DOHOD:

8.05 predp. iz Ljubljane, Divače, Herpelj.
9.50 „ iz Pulja, Rovinja.
11.15 „ iz Herpelj, Ljubljane, Dunaja.
7.05 popol. iz Pulja, Ljubljane, Dunaja.
9.45 „ brzovlak iz Pulja, Rovinja, Dunaja, Beljaka Ljubljane.
Lokalna vlaka ob praznikih:
7.29 popol. iz Boršta.
9.35 popol. iz Divače.

b) **Južna železnica** (Postaja južne železnice.) Od dnē 1. junija 1896.

ODHOD:

7.45 predp. brzovlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.25 „ brzovlak v Nabrežino, Benetke, Rim.
9.— „ omnibus v Nabrežino, Videm, Benetke in Verone.
9.55 „ poštini vlak na Dunaj, zveza s Pešto in Zagrebom.
12.50 popol. omnibus v Kormin.
4.40 „ omnibus v Nabrežino, Videm, Rim.
6.20 „ poštini vlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.05 „ brzovlak na Dunaj, zveza s Pešto, Reko — Gorico in Korminom.
8.45 „ mešani vlak v Nabrežino, Videm, Rim.
10.— „ mešani vlak do Mürzschlaga.

DOHOD:

6.48 predp. mešani vlak iz Mürzschlaga, Beljaka, itd.
7.30 „ mešani vlak iz Milana, Vidma, Nabrežine.
8.35 „ brzovlak iz Kormina.
9.25 „ brzovlak z Dunaja.
10.20 „ poštini vlak z Dunaja, zveza z Reko.
10.35 „ brzovlak iz Rima, Benetk.
11.19 „ omnibus iz Rima, Benetk, Nabrežine.
5.40 popol. poštini vlak z Dunaja.
7.36 „ omnibus iz Verone, Kormina, Nabrežine.
8.41 „ brzovlak iz Milana, Benetk, Vidma, Nabrežine; —
8.56 „ brzovlak z Dunaja zveza z Reko.

Zabavna vlaka ob nedeljah in praznikih.

ODHOD:

2.— popoldne v Kormin.
4.25 „ v Nabrežino.
DOHOD:
12.07 predpoludne iz Kormina.
10.50 popoldne iz Nabrežine.

ZALOGA OGLJA in DRV

Danijel Pillin, v Trstu, ulica Scussa.

Bukovo oglje I. vrste 100 kgr. glđ. 3.—; drobno oglje glđ. 2.— 140 kgr. — Kok iz obšinske planine Tržaške po glđ. 2.— 100 kgr., glđ. 1.— 50 kgr. — Petrolej po 16 nč. Postrežba točna, tudi na drobno.

Mirodilnica G. A. ANGELI

Corre, piazza delle Legna šte. 1.

Zaloga oljnatih barv iz svojega parnega mlina, čopičev, firncev, rimskega žvepla, angleškega bakrenovca, mrodič, kemičnih izdelkov, mrčesnega praha in mineralic.